

NAINEN PAPIKSI, NAINEN PAPPINA

Maisteri rva Hilja Riipisen alustus
Suomen Naisyhdistyksen yleiskokouksessa
Helsingissä 21. X. 1928.

Julkaissut Suomen Naisyhdistys.

KÄNNEN TAITAJA
PÄÄTÄ

Ilmestys on ollut kirjasto- ja
Suomen Kirjallisuuden Seuran
Helsingissä, 1928.

Helsingissä 1928
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa

Vaikka olen rohjennut ottaa esittääk-
seni tämän, Suomen Naisyhdistyksen mi-
nulle lähettämän kysymyksen, täytyy
minun kohta aluksi tunnustaa, ettei ole
ollut riittävästi aikaa valmistautua esit-
tämään tätä kysymystä koko laajuudes-
saan, ei kaikin yksityiskohdin, vaan jou-
dun tässä ainoastaan lyhyesti lausumaan
sen mielipiteen, joka itselleni jo ennen
ja nyt tätä ajatellessa on kehittynyt hor-
jumattomaksi vakaumukseksi.

Tällä hetkellä herää kyllä kysymys:
Onko nyt juuri sovelias aika ottaa tätä
esille? — Tokko tämä kerta vie asiaa
lähemmäs käytännöllistä tulosta kuin
entisetkään yritykset? Naapurimaissa-
kaan eivät ole paljo pitemmällä, vaikka
ovat nekin keskustelleet tästä ja peri-
aatteessa ratkaisseetkin asian. Yritetty
on kyllä meilläkin. Olihan joku nais-
yhtymä valmistautunut jättämään esi-
tyksen naisen pääsystä papintoimeen kir-
kolliskokoukselle, mutta siirsi toistaiseksi
siinä uskossa, että naisen oikeus osallis-
tua kirkolliskokoukseen ja valita sinne
maallikkojäseniä ensin tulisi hyväksytyk-

si, minkä piti tapahtua näihin aikoihin. Nyt kuitenkin jo tiedämme, että kirkolliskokouksen vähemmistö on aiheuttanut asiassa hylkäävän päätöksen. Lienee muitakin yrityksiä naispappikysymyksessä ollut. Toistaiseksi asia on kuitenkin vain kuin ilmassa, siitä on etupäässä ainoastaan puhuttu ja keskusteltu. Mutta miksi vain puhua suurista vakavista asioista? — Tässä jos missään kysytään toimintaa ja järkkymätöntä uskoa.

Naisasian kannalta katsoen ei liene naisen sopivaisuudesta papintehtävään mitään erikoisempaa esille otettavaa. Pohjoismainen naisasiakongressi Helsingissä v. 1924 lausui asiasta päätöslauselmassaan seuraavasti:

"Kolmas Pohjoismainen Naisasiakongressi katsoo, että yhteiskunnan tulee täysin käyttää hyväkseen sitä työtä, minkä naiset ovat osoittaneet voivansa suorittaa uskonnollisella alalla, ja kun ei ole päteviä syitä estää naista toimimasta pappivirassa, katsoo kongressi, että tässä kohden vielä voimassa olevat esteet on poistettava, niin että nainen saa oikeuden elämäntehtävänään toimia pappina."

Oletan että arv. kokous on samalla kannalla, monet vakaumuksessaan kenties vain syventyneet. Rohkenen olet-

taa myöskin, että niissä naisiasiapiireissä, joissa kysymys on esillä ollut eri ta-
hoilla maatumme, on periaatteessa oltu
samalla kannalla. Kuinka voisi toisen-
laiseen tulokseen tullakaan. Onhan työ
seurakuntaelämässä ja siis papintoimikin
naisasian näkökulmalta katsottuna vain
yksi työala muiden joukossa, työala, joka
inhimillisen järjen nimessä täytyy pitää
naisen henkisiin ja fyysillisiin voimiin
soveltuvana, ja toisaalta sellainen työ,
jonka vaikutus koteihin, yhteiskuntaan
ja kansaan on tavattoman tärkeä, aivan
ensiarvoisimpia. Näin ollen täytyy nais-
asian kannalta pitää naista estävät ra-
joitukset väärinä ja siksi yrittää raivata
ne pois. Olisihan suorastaan sen aatteen
pettämistä, jos tällaisessa lopetettaisiin
toiminta kesken.

Mutta asian koskiessa naisen kelpoi-
suutta papinvirkaan olemme niin eri-
koislaatuisen kysymyksen edessä, ettei
edelläviitattu lähtökohta olekaan mää-
räävä, eikä saa olla. Ei riitä, että ar-
vioimme asiaa naisina, kansalaisina,
ihmisinä, emme niissä ominaisuuksissa
saa tätä ratkaista, emmekä vaatia
sitä tahti tuota naisasia-aatteen nimessä.
Vaan enemmän. Se on ennen muuta
ratkaistava kristillisen seurakunnan jä-
seninä, kristityn kansan jäsenenä, kris-

tuttyinä. Silloin jäävät kaikki muut näkökulmat sivuun. Silloin me emme kuuntele emmekä kysele ihmismieliä, emme ihmisjärkeilyä sinne tahi tänne. Silloin emme väistä niitä, emme arkaile, emmekä pelkää — ne eivät merkitse meille yhtään mitään. Silloin näemme itsemme pieninä nöyrinä tekijöinä suuren Jumalan edessä, kuuntelemme Hänen sanaansa ja hänen välitöntä ilmoitustaan Hänen pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa, kuuntelemme ja katsomme, mitä Hän teki, sanoi ja opetti.

Ja kun sitä kuuntelemme, häviävät inhimilliset vaatimukset päästä siihen tahi tuohon virkaan itsestänsä pois. Näemme kaiken aivan uudessa valossa. Silloin meille kirkastuu ja meidän täytyy nöyrästi tunnustaa, että me nykyinenkin sukupolvi olemme monessa suhteessa etäällä Kristuksen opin hengestä, että me siksi katsomme ja arvioimme yhä vain ihmissilmin, ihmismielin. Meidän täytyy nöyrästi tunnustaa, ettei koskaan vielä ole yritettykään niin laajassa mitassa kuin Kristus itse käskei julistaa hänen oppiansa, eikä hänen elämänsä keskeisintä tekoa: ylösousemuksen ihaanaa sanomaa. Me tiedämme, että Hän itse, haudasta noussut Vapahtaja, ilmoitti sen haudalle tulleille naisille, ilmoitti

sen heille ennenkuin muille, ennenkuin tuleville suurille apostoleille. Ja vielä enemmän. Nuo naiset Hän lähetti kertomaan toisille tuon suuren sanoman, kaikkein ihmeellisimmän, kaikkein valtavimman, kaikkein riemullisimman, sen sanoman, että ihmiskunnan pelastus oli täytetty ylösnousemuksen taivaallisella ihmeellä.

Eikö ole merkillistä? Minä en pysty teologisiin erittelyihin, mutta tämä kohtahan on kirkas ja selkeä jokaiselle. Olisi kai Kristuksella ollut muitakin lähettä, olisi kai ihmisviisauden mukaan ollut monta parempaa ja vaikka koko taivaitten joukko. Jos Hän olisi noiden naisten kelpaamattomuuteen katsonut, ei kai Hän heidän käsiinsä ensimmäisenä olisi jättänyt suuren oppinsa suurinta aarretta. Mutta Hänelle he olivat soveliaat edellä kaikkien muiden Hänen läheistensä.

Tämä ihmeellinen kohta puhuu niin paljon, että mitä muita todistuksia me vielä kaipaisimme. Kristuksen elämässä ja sanoissahan ei ole mitään, ei pientä piirtoa ilman syvää merkitystä ja ohjetta. Ei voi tämäkään olla. Ja se todistaa siitä, että Kristus itse on jättänyt myöskin naisille evankeliumin julistamiskäskyn. Hän ei valikoinut sukupuuo-

len mukaan, Hän itse määräsi naisellekin toimen omassa seurakunnassaan. Mitä käskyjä me sitten vielä odotamme?

Muitakin samankaltaisia ohjeita on pyhässä kirjassa. Siellä ei missään sanota esim. että Pyhän Hengen lahja, tuo taivaan siunaus, joka oikeuttaa Kristuksen oppia levittämään, ei missään sanota, että se olisi tullut vain miesoppilaitten osaksi. Päinvastoin. Noissa opetuslapsipiireissä, jotka Pyhän Hengen lahjalla siunattiin, niissä varmasti olivat edelleen Kristuksen maallisen elämänaikaiset ystävät, niin myöskin ne naiset, jotka Hänen jalkainsa juuressa olivat saaneet kuulla Hänen sanojaan ja palvelella Häntä.

Tahi eroitteliko Kristus sukupuolen mukaan joskus joitakin läheisyydestään pois tahi palveluksestaan esti? Ei koskaan. Roomalainen pakananainen, maaherran puoliso, ei ollut kyllin halpa saamaan jo etukäteen unessa tietoa Kristuksen kärsimysten Golgatatiestä. Sukupuoli ei Hänelle merkinnyt mitään. Niinpä täytyykin olla maallinen sen ajatuksenkin, että Hänen oppinsa julistaminen ja hoito olisi jonkun määrätyn sukupuolen erikoisuus. Rajoitettu ja inhimillinen täytyy olla sen käsityksen, että nuo pyhät asiat: opin julistaminen ja

sakramenttien jakaminen jotenkin liittyivät niin ruumiilliseen ja hengellisessä merkityksessä toisarvoiseen asiaan kuin sukupuoli on. Täytyyhän jokaisen henkisyteen joskuskaan kohonneen ihmisen, turhasta aistillisuudesta vapautuneen ihmisen, hengen kysymyksissä askarrellessaan tunnustaa todeksi Raamatun sanat: "Ei tässä ole miestä eikä naista, vaan kaikki te olette yhtä Jeesuksessa Kristuksessa." Toisin en tätä ymmärrä. Maallisuutta se on, että sellainen kuin sukupuolieste milloinkaan on vedetty ja vedetään niin korkean asian kuin Kristuksen opin yhteyteen. Hänen oppinsa ei kysy miestä eikä naista. Se lähettää vain kristityn palvelusta tekemään. Kristuksen palvelijaksi — ja sellaisiahan pappien tulee olla — ei sen mukaan sovellu kukaan muu kuin tosi kristitty, Jumalan hengen hallitsema ihminen. Mutta kenen on saanut, kelle Jumala on suonut ulkonaiset lahjat, ken siihen on valmistautunut ja kenen sisimmässä kuuluu Hänen kutsunsa, sen on toteltava, olipa mies, olipa nainen. Kenen antamalla oikeudella sitten asetetaan ulkonaisia rajoituksia ja ihmisellisiä esteitä Kristuksen käskyn tielle?

Niitä on kuitenkin asetettu lähes kaksituhatta vuotta ja asetetaan yhä.

Niin tekevät kaikki kristityiksi itseänsä kutsuvat kansat. Kuinka paljon Jumalan Hengen lahjoja, jumalallista ilmoitusta onkaan näin tieteen tahi tietämättä hukattu näinä vuosituhansina, sitä emme ihmiset pysty arvioimaan.

Näinä viime aikoina me näemme naisissa erikoisen voimakkaan pyrkimyksen päästä syventymään kristinopin totuuksiin tieteenkin valossa. Näin tapahtuu muissakin maissa. Nainen teologina ei ole enään poikkeus. Ja yhä enemmän antautuvat naiset alttiisti ja lämmöllä seurakuntatyöhön seurakuntasisarina. Pakanamaissa he suorittavat kristinopin opettajan työtä kestäen vaikeita ponnistuksia ja vaaroja. Eivätköhän nämä meidän aikanamme enenevät ilmiöt ole jumalallisen ilmoituksen viittaus, Jumalan hengen työtä? — Minä uskon niin. Sanat: Eloa on tosin paljon, mutta eloväkeä vähän, — vielä liian vähän — kuuluvat meidänkin ajallemme ja juuri tälle ajalle. Katsokaa, eihän koskaan vielä ole ollut näin arvaamattoman suuri työntarve. Ei koskaan ennen ole käyty rän korkeapaineista henkivaltain kamppailua kuin nyt käydään. Koskaan ei ole niin laajalla rintamalla käyty sotaa Jumalaa, Hänen sanaansa ja kirkkoansa vastaan kuin nyt. Se jumalvastainen

oppi, joka kommunismina ja bolshevisminä levittäytyy kaikkiin kansoihin, jäytää kansan sielua kauhistuttavassa mitassa. Ylikulttivoitu materialismi tekee samaa sivistyneissä piireissä. Nämä kaksi eri lähteistä syntynyttä tuhoa tekevät hävitystä kansasta kansaan. Ei ole ihme, että näitä aikoja sanotaan siksi aikakaudeksi, josta pyhä kirja valittaa: Löytäneekö Hän uskoa maan päältä?

Olisiko tällaisena aikana varaa siis hukata ainoatakaan Jumalan antamaa kipinää Hänen työstään. Eihän kristityn velvollisuus ole ainoastaan rukoilla: "Lähestyköön Sinun valtakuntasi", vaan myöskin tehdä työtä sen lähestymiseksi.

Näin on tämä minulle selvinnyt. Lyhyesti siis: Meillä ei kristittyinä ole ainoastaan oikeus, vaan myöskin velvollisuus edistää kaikin tavoin Jumalan valtakunnan asiaa. Tästä johtuu, että meidän on myöskin hankittava työn mahdollisuus seurakuntaelämässä, papin toimi siihen luettuna, jokaiselle, kenellä on lahjoja, tietoa ja Pyhän Hengen kutsu noudattamalla tässäkin ainoana ohjeena tuota ikisyvää sanaa: Ei tässä ole miestä eikä naista, vaan kaikki te olette yhtä Jeesuksessa Kristuksessa.

Jos me pääasian näin tunnustamme,

merkitsevätkö meille paljoakaan sivu-asiat, johtuvathan ne silloin itsestään. Sellaiset naisen papinvirkaan tulon esteiksi mainitut seikat kuin esteellisyys avioliitossa ollessa tahi sopimattomuus äitiysaikana ja onhan niitä tuotu muitakin, ovat niin vähäisiä, että kannattaa-ko niistä puhua. Puhukoot ne, jotka tahtovat olla näkemättä suuren pääasian. Kuinka voisi esim. celibaatista mainita-kaan, kun oppi-isämme Luther sen itse rikkoi. Ja kuinka voisi esteellinen olla sellainen pyhä aika kuin äitiysaika; kaikkein vähimmin esteeksi kelpaa arvelu, miten naispappi itsensä säädyllisesti verhoaisi. Sivuttaen kokonaan nämä vähempiarvoiset seikat voisi vielä viitata siihen, millainen merkitys naisella pappina saattaisi olla.

Työn laajuuteen on jo viitattu. Uskon että naisilla olisi tuotavana siihen jotakin uutta. Ja vaikkapa kävisi niinkin, että esim. vuosikymmenessä saataisiin yksi ainoa uskonnollinen ja hyvä palvelija siihen lisää, sen takia jo kannattaisi esteet poistaa. Naisen omalaatuiset sielunkyvyt: välitön tunne, herkkä vaisto ja mielen lämpö tulisivat Jumalan asian ja kirkon palvelukseen. Nainen, joka yleensä hartaalla pieteetillä suhtautuu uskuntoon ja kirkkoon, ei varmaankaan leivän

eikä ulkonaisten syiden takia ryhtyisi papin vakavaan toimeen. Naisista ei luonnollisesti kehittyisi kirkon ulkonaista mahtia ylläpitäviä kirkkoruhtinaita, mutta eihän olisi tarpeellistakaan, ne paikat voivat miehet edelleen hoitaa. Sen sijaan uskon, että heistä saataisiin ihmisielujen paimenia seurakuntiin. Ja voi, kuinka sellaisia kaivataankaan! Se, mitä on, ei riitä. Moni seurakunta kaipaa sellaista. Saattavat joskus tuntua papin ovet olevan lukossa hätäntyneen ja ahdistuksessa olevan edessä. Mistä johtunee? Ehkäpä ulkonaiset valta-asetmat vaativat papeilta liikaa, hehän saavat usein huolehtia ympäristönsä maallisetkin asiat. Ja sillä aikaa voivat ihmisielut jäädä yksin. Hätää ja katkeruuttakin on. Papin luo ei aina tohdi. Eikä ole ehkä muutakaan ihmistä, kenen puoleen tuskassaan kääntyä.

Tätä työtä tekemään ajattelisin naispapin sovelhaaksi. Hätään joutuneen sisareksi, ahdistetun äidiksi. Seurakunnissammehan ovat naiset huomattavana enemmistönä. Miten paljon olisikaan työtä! Ja kuinka moni sairaala, miten moni sairaavuode, kuinka moni vankikoppi heitä odottaa. Entä nuorisotyö ja työ lasten parissa! Ja suuret kansan-

joukot, joita vallankumousopit turmelevat, ne tarvitsevat uutta herätystä, uusia sanoja, uusia työmuotoja. Ei siinä riitä enään yksin mies. Kuinka rohjeta silloin estää yhtään niitä, joilla on kutsumus ja taito päästä palvelemaan uskonnon ja kirkon kallista asiaa. Eikö sellainen ole syntiä?

Mutta vaikka onkin, näyttäisivät monet seikat, että jyrkkä vastarinta on oleva edessä. Väitetään: Naisten pääsy papiksi on turha unelma, ei siitä kannata edes puhua meidän sukupolvellemme. Kirkko itse on lausuva siitä ankaran tuomion. — En olisi sitä mieltä. Vaikka meillä onkin, kuten alussa viittasin, äärimmäisen vanhoillinen ryhmäkunta kirkon miesten joukossa, se suunta, jckä äsken hylkäsi kirkkolain 453 pykälän muutosehdotuksen, voimme me silti olla rauhallisia ja jättää heidän mielenilmauksensa omaan arvoonsa. Nähkäämme sen sijaan, miten ihmeellisellä tavalla heidän tekonsa on herättänyt tätä kansaa! Ja on ollut lohdullista ja lupaavaa lukea, miten julkinen sana, maallinen ja hengellinen, ja papistommeikin edustavin aines yksimielisesti on tuominnut tuon vanhan liiton kannalle pysähtyneen ryhmäkunnan teon. Rohkaisevinta kaikesta

tässä on se, mitä arv. tunnettu teologian professorimme kysymyksen esillä ollessa on kirkolliskokouksessa lausunut. Se lausunto on ymmärtääkseni oleva yhtä pätevä tuki silloin, kun naisen pääsyä papiksi anotaan, kuin on Ruotsissa ollut se valistunut lausunto, jonka Upsalan yliopiston teologian professori naisen papinvirkaan pääsyn puolesta on antanut. Ajattelen siis, että me tällä hetkellä rohkaistuneina niistä mielenilmauksista, joita kirkolliskokouksen päätöksen johdosta on esiintynyt, saamme, toistaaksemme tuon arv. teologian professorin sanoja ja siirtääksemme ne nyt esillä olevaan kysymykseen, vetää sen johtopäätöksen, että jos jo vanhatestamentillinen, lain alla oleva uskonnollinen käsitys suvaitsi naisen niin korkealla kuin Jumalan profeetan paikalla, täytyy kai kristillisen kirkon jo 20:lla vuosisadalla jälkeen Kristuksen syntymän olla ehtinyt niin paljon syventyä Kristuksen oppiin, ettei se rohkene kieltää naiselta pääsyä myöskin pappina uskonnon ja kirkon palvelukseen.

Ja jos me sen vakaumuksen takana seisomme, ei meidän tarvitse vastustusta edes peljätä, sillä eihän tämä ole meidän asiamme, Jumalan asiastahan tässä on kysymys.

